Matulaičio Respublika

Parapijos socialinių veiklų laikraštis

N°19 - 2015 m. Spalis

Žmogus nuostabiai sukurtas. Jame visko yra: alkio ir sotumo, šviesos ir tamsos, rūpesčių ir džiaugsmo, skubėjimo ir lėtumo. Visko yra, negali sakyti, kad po lygiai. Bet yra tiek, kiek reikia. Ir gali net nesuprasti, kam to reikia, kas užsakė tokį derinį. Man atrodo, kad visuomet svarbu tikėti, kad tai, kas esu, yra tai, ko reikia pasauliui. Nes esu būtina ir svarbi dalelė didžiajame paveiksle. Taip pat kaip ir Tu.

Aš (kaip ir kiekvienas žmogus) kartais pasijuntu įsprausta į rėmus ir supančiota paprastų kasdienybės situacijų, kuriose blaškausi, nerandu ramybės ir atsakymų. Ir po kurio laiko suvokiu, kad čia TA situacija, kai reikia *išbūti.* Palaukti ir atsakymai ateis. Nieko negali paskubinti per prievartą. Kai atpažįstu ir įsivardinu tą situaciją, palengvėja iš karto. Taip, taip, žmogui patinka jaustis situacijos šeimininku ir aš ne išimtis. Supratusi, kas vyksta (net jei nieko nesuprantu), pasijuntu saugiau. Ir tada laukiu. Sustoju ir klausausi, dairausi, meldžiuosi.

Kartais tenka girdėti, kad sustoti yra prabanga. Na, žinot, išeiti motinystės atostogų ir atsilikti nuo pasaulio ritmo, priimti kito žmogaus (labai mažo ir bejėgio) diktuojamą tempą. Arba slaugyti sunkiai sergantį šeimos narį. Atsisakyti pasaulio siūlomų triukšmingų ir spalvingų malonumų ir pasilikti namuose su neįgaliu vaiku ar artimuoju. Išgyventi netektį ir joje paskęsti. Tai tik dalis tų gyvenimo aplinkybių, kurios ne tik sustabdo, bet ir tampa iššūkiu *išbūti* toje situacijoje. Tiesa, ją išgyvenus ir išlaukus tampi kitokiu, nauju, pasikeitusiu, gal net nuskaidrėjusiu. Tačiau dažnai tai yra ne tik pasirinkimas, bet ir būtinybė. Ir kai tai yra būtinybė, kas tuomet pastiprina? Kas suteikia jėgų?

Juk išlaukti ne visada taip lengva, kaip gali atrodyti. Ir tikrai kur kas sudėtingiau, nei paprasčiausiai apie tai kalbėti. Tačiau pasitikėjimo mus moko ne tik tėvai, bet ir Bažnyčia. Man atrodo, kad būtent tikėjimas ir suteikia vilties bei susikaupimo laukiant. Tai anaiptol nereiškia, kad reikia nieko nedaryti. Tai reiškia, kad yra dalykų, kurie nepaskubinami, kurie turi įvykti su visa savo jėga, užgulti mus visu savo svoriu. Netekę artimo turime išjausti visus jausmus ir apgailestavimus, priimti tą skausmą ir paleisti. Augindami vaikus kartais turime naktimis nemiegoti, kartais gulėti ligoninėse, kartais tvarstyti žaizdas. Ir kai ateina laikas, vaikai užauga. Norėdami kurti šeimą turime atrasti save, po to sutikti kitą, o gyvenant kartu – priimti kitoniškumą. Ir visi tie dalykai nevyksta nei greičiau, nei lėčiau. Jie turi savo tempą, o mes, net ir labai norėdami, nesame to tempo šeimininkai.

Išlaukti ir *išbūti* – tai gyventi tą gyvenimą, kurį turi, stengiantis būti geriausiu, koks gali būti dabar. Nepametant dėkingumo, meilės aplinkiniams ir gebėjimo būti žmogumi. Todėl mokėti *išbūti* ir *išlaukti* yra nepaprastai didelis darbas. Ir tikėjimas yra didžiausia atrama belaukiant. Tikėjimas, turbūt nesuklysiu sakydama, kiekvienam savas, savais keliais ateinantis, savais būdais paliečiantis ir gydantis. Nes kelių pas Dievą yra labai daug. Ir būdų Dievo meilei atsiskleisti begalė. Tačiau tik per lėtąjį laiką mes atrandame tas dovanas, kurių skubėdami negalime pamatyti. Skeptikai sakys, kad nieko kito nebelieka, tik džiaugtis smulkmenomis. Tačiau aš manau, kad smulkmenose ir yra gyvenimo skonis. Tuose mažuose dalykuose, kurių mes nepastebime skriedami ir kurie atsiskleidžia įsiklausius ir leidus sau (ar esant priverstam) sustoti.

Aš tikiu, kad kiekvieno iš mūsų kova, laimėjimas, liūdesys ar šventė yra būtini šiame paveiksle. Bet tik nuo

-->

Laikraščio redakcijos kontaktai:
Adresas: J. Matulaičio a. 3,
05111 Vilnius

Tel.: (8-5) 246 17 72
Mob.: 8 616 174 73

El. paštas: matulaitis.biuras@takas.lt
www.matulaiciosc.lt
www.matulaiciospc.org

-->

mūsų priklauso, kokia laikysena mus lydės kasdieniuose iššūkiuose ir ypatinguose darbuose. Tad linkiu šviesos kasdieniuose iššūkiuose, nes kartais tereikia *išlaukti* iki reikiamo momento.

Elena, Europos savanorių tarnybos koordinatorė

PROFESIONALO ŽVILGSNIU

Apie buvimą ir bendruomeniškumą

Rugsėjo pradžioje pas Mergelės Marijos Dangun Ėmimo seseris (Asumpcionistes) po Šv. Mišių paklausiau kun. Juliaus Sasnausko, ar sutiktų atsakyti keletą klausimų ir jis mielai sutiko.

Šiame laikraščio numeryje nagrinėjame temą apie buvimą. Tad pradėkime nuo pradžių, ką Jums apskritai reiškia „būti“?

Aš jau turbūt sulaukiau tokio amžiaus, kada vengiu tokių abstrakčių terminų kaip gailestingumas, artumas, bendrystė ir buvimas. Tai pradeda nieko nebesakyti. Na, esame. Tas mūsų visų buvimas kyla iš to, kad esame Dievo sukurti šiame pasaulyje ir tarp kitų žmonių. Ne kaip pavieniai individai, siekiantys savo asmeninio išgelbėjimo, gerovės, vienokios ar kitokios, bet kaip žmonijos, šeimos nariai su ta mažesne ar didesne bendruomene. Buvimas apima įvairiausias aplinkybes, uždavinius, išmėginimus, patirtis. Būti – tai yra ir gera, ir gražu, ir smagu, ir kartu tragiška, kadangi susiduriame su skausmu, su žmonių sielvartu, su tamsa, kurios negalime įveikti, su nuodėmės tikrove. Tai va toks tas buvimas. Bet šiaip sakau, kad visada reikia viską stengtis kažkaip sukonkretinti ir „nuleisti ant žemės“, nes jeigu mes pasirinksime tik abstrakčius terminus, tai paskui visas tikėjimas tampa kažkokia abstrakcija.

„Būti“, dažnai žmogui reiškia ir „būti savimi“. Tad kaipgi būti savimi, kaip save atpažinti, kaip save ugdyti tokioje visuomenėje, kurią dabar turime?

Žinoma, čia yra tam tikri etapai. Jau vaikystėje, vaikas pradeda klausti, kas aš esu, save lyginti su kitais: savo išvaizdą, savo kažkokius įpročius, savo fizinius duomenis, paskui pradeda domėtis psichologija ir pan. Vaikas, paauglys mėgina suvokti, atpažinti, identifikuoti save. Kartais jauno žmogaus egoizmas susijęs su savo tapatybės paieška. Jis pats ir aplinkiniai turi iškęsti tą savo skirtingumą. O paskui nuo pirmųjų draugysčių ar meilės istorijų, kažkokio artimesnio buvimo tarp žmonių pradeda save suvokti kaip dalį. Tapatybę patiria kaip dalį didesnės tapatybės arba didesnio priklausymo kažkokiai tiesai ir tikrovei. Nėra visas gyvenimas kova už savo asmeninę tapatybę. Mes to ieškome, bet vėliau atrandame tą ramiai, paprastai, tarp kitų panašių į save žmonių. Ir pradedame savęs nebesureikšminti, tai yra gerai. Tai ne tik kuklumas, bet tai leidžia mums teisingai suvokti ir lengviau priimti save, pasaulį, kitus žmones. Savęs pabrėžimas visuomet labai kenkia. Pasakymas „būk savimi“ yra ir labai geras, ir labai pavojingas. Man daug svarbiau yra krikščioniška tapatybė. Ilgainiui tai tampa sunkiai pasiekiama ir ne taip paprastai atpažįstama. Man yra svarbiau, kad tam tikri dalykai, kurie kuria mano tapatybę, palaikytų ir būtų manyje bei aplink, o jeigu aš vengiu, apeinu juos, atsisakau jų, kartu atsisakau ir tapatybės. Yra dalykų, kurių svarbos mes galbūt nesuvokiame asmeniškai, bet tai yra dalis mūsų krikščioniškos tapatybės. Pavyzdžiui, visi pabėgėlių klausimai. Mes galime nejausti asmeninio, ypatingo prisirišimo ar tos problemos supratimo, bet jeigu mes tą absoliučiai ignoruosime, mes neteksime dalies savo tapatybės arba galimybės siekti tos tapatybės.

Atrodo, tapatybė ir buvimas yra susiję. Ar tai tampa savęs ieškojimu buvime?

Na tai taip, aišku, nebūnant negali savęs ieškoti. Ir aš pridėčiau, kad nebūnant su kitais, tarp kitų tai irgi neįmanoma. Jeigu žmogus savęs ieškotų vienas, tai jis neturėtų su kuo savęs palyginti, jis negyvenamoje saloje neturėtų tapatybės, jis elgtųsi taip, kaip jam diktuoja aplinkybės ar nuotaika. Mes nesame pasaulis, mes esame surišti. Popiežius Pranciškus mėgsta tai kartoti. Naujausioje enciklikoje apie rūpestį bendrais namais jis visokiais būdais rašo apie tą susietumą – tarp gyvūnijos, mūsų, išteklių. Viskas yra tarpusavio ryšiai ir santykiai. Jis tą stengiasi padėti mum suprasti, iškelti dar kartą.

Labai įdomu. Užsiminėte apie tai, kad žmogus „nėra sala“ ir jis yra tarp kitų bei išmoksta save lyginti. Bet ar tikrai krikščioniui reikia save lyginti su kitais? Kaip tame atrasti Dievo žvilgsnį?

O, lyginimą galima visaip suprasti. Galima, aišku, suprasti kaip savęs iškėlimą, bet aš turiu galvoje tai, kad lygindami mes mokomės, pastebime kitus ir stengiamės. Žinoma, pamatome ir silpnybes, o tos silpnybės tave kartais suriša su kitais žmonėmis. Dažniausiai mes savo silpnybėms esame pakantūs, randame tūkstančius būdų save pateisinti dėl įvairių dalykų, o kaip rasti tuos būdus – gal ne tūkstantį, bet pusę tūkstančio – pateisinti kitiems? Lygindami pamatome įvairovę, o kartu galime pamatyti ir savo uždavinius, gabumus arba misiją. Kažkokia istorija, pasakojimas, kurį užčiuopiame savo gyvenime vykstant, išeina per tam tikrą palyginimą. Jeigu mūsų

-->

--->

lyginimas yra kitų neigimas, kitų žeminimas arba savęs nuolatinis teigimas, sureikšminimas, tai tada, aišku, jis nėra geras. Bet jeigu mes lyginame tam, kad kitus pažintume, priimtume ir kartu save atpažintume, geriau suvoktume, tai tas tada, man atrodo, labai svarbu.

Taigi kalbame apie savęs atradimą, mokymąsi atpažinti ir savo stipriąsias, ir silpnąsias savybes. O ką galėtumėte pasakyti žmonėms, kurie dar nėra radę savo bendruomenės?

Bet čia viskas yra. Mes esame bendruomeninės būtybės, čia nieko orginalaus ir naujo nepasakysiu. Čia ne tik kalbame apie sukurtą bendruomenę. Pirmiausia – šeima. Šeimoje mes gimstame bendruomeniškume. Krikštas yra bendruomeniškumas, jau vien dėl to, kad ta šventė būna bendruomeniška, visuomet kokių trijų keturių kartų susitikimas. Bet ir pati Krikšto mintis yra ta, kad bendruomenė, kuriai atstovauja tėvai ar krikštatėviai, nori, trokšta, kad tas vaikas būtų pakrikštytas, priimtas į Bažnyčią. Mes kartais suprantame bendruomeniškumą tik kaip socializaciją, kad mes susitinkome, išgėrėme arbatėlės, nuvažiavome į kokius nors atlaidus ar dalyvavome liturgijoje. Konkrečiai kalbant apie socializaciją, tai yra žmonių, kuriems to labai reikia, galbūt vienatvė juos slegia ar kažkoks nesupratimas aplinkoje, tai jie ieško to palaikymo, tos užuojautos, to ryšio kitur. Kiti to nepasigenda, kitų darbas yra pilnas socializacijos ryšių ir jie nori Bažnyčioje tam tikros ramybės, nuotolio, pagarbaus atstumo. Aš anksčiau galėjau matyti iš arti Pal. Jurgio Matulaičio parapiją, ją pažinti. Man labai ji skirdavosi nuo, pavyzdžiui, Bernardinų. Jau dėl to, kad ten (Matulaityje – aut. past.) labiau jauti, kad žmonėms to ryšio – tokio tiesioginio – reikia, ta socializacija juos džiugina. Mūsų (Bernardinų – aut. past.) žmonės kitokie būdavo, jiem mažiau tas reikalinga, ten ateina iš kitokių patirčių. Daug kas sakydavo, kad ir mūsų bendruomenė sujungta ryšiais, kurių taip lengvai nepastebėsi, jų tarsi nėra, bet jie iš tikrųjų egzistuoja. Kartais vadinasi ta mūsų bendruomenė bendruomene, bet tu pamatai, kad jos nėra. Iš kitos pusės, jeigu yra bendruomenė, tai, reiškia, nėra skirstymo į vertesnius, labiau pasižymėjusius ir paprastesnius. Žinoma, kažkas turi imtis daugiau atsakomybės, tai natūralu, bet jeigu yra valdžios pagunda, dirbtinis autoriteto ir kitų klusnumo noras, tai iš karto žlugdo bet kokią bendruomenę. Tada reikia (ypač krikščionių bendruomenėje) pasiryžti, apsispręsti už lygumą, kad esame visi vienaip ar kitaip geri, tinkami ir Dievo mylimi.

O ką daryti, kai yra sunku? Kaip atrasti stiprybę bendruomenėje?

Kiekvienas žmogus išgyvena įvairias krizes, mes žinome iš dvasinio gyvenimo teologijos, kad yra tam tikros sausros, sunkūs laikotarpiai. Motina Teresė visai čia pat, šalia mūsų, galima sakyti, mūsų amžininkė, matomas žmogus buvo, visi tik paskui sužinojome, kiek ji tos tamsos išgyveno, nepaisant tikrai švento darbo ir pasiaukojimo. Krizės ar kitos nesekmės gali daug ką ištikti. Ir bendruomenėje taip pat. Jeigu bendruomenė tikrai jau tapusi vieninga, tai tas laikas nieko nereiškia. Žinoma, viskas auga, keičiasi ir turi bendruomenė įsileisti naujus žmones ir jeigu bendruomenė neauga per naujus narius, tai ji tada tampa kažkokia sekta, klubu. Tų pavojų ir išbandymų ir krizės galimybių yra daug ir įvairiausių. Bet visur yra kantrybė – tam tikrais atvejais turi išlaukti, kai ką keisti čia pat, nedelsiant, su kai kuo susitaikyti ar galbūt palikti. Šiandien gal nesuprantu, bet vėliau suprasiu. Bendruomenė yra dinamiška tikrovė. Todėl sakau, Bažnyčioje yra ateinantys ir visada atsiveriame, priimame, kad galėtume praplėsti ribas. Bažnyčia nuolat kuriama plečiant ribas, plečiant ir plečiant. Misijų tikslas, aš kažkada tą esu sau išsiaiškinęs, yra plėsti ribas. Nuo savo asmeninių ribų plėtimo priklauso ir tos bendruomenės ribų plėtimasis.

Tema iš tiesų tokia plati, bet prieš baigiant pokalbį, ką norėtumėte palinkėti esantiems parapijoje?

Yra tam tikri etapai. Taip jau lėmė aplinkybės, kad aš dabar atitolau, man pačiam gaila, nes su Jūsų parapija buvau susijęs, dvidešimt metų ar daugiau. Šiuo metu yra kitas etapas. Žinoma, galima nuleisti rankas arba bėgti kažkur kitur, ieškoti tinkemesnės vietos. Aš visuomet gyvenime laimėdavau – ne tik sau, bet apskritai – jeigu kažką ištverdavau. Kad ir esi dabar nepatenkintas savimi ar dėl ko nors kito, bet jeigu ištveri, moki išlaukti, neskubėti, tai tada viskas gerai įvyksta. Mes turime pasitikėti. Jūsų parapija atsirado tokioje tuščioje vietoje, man labai graži ta nuotrauka, kur stovi kun. Medardas Čeponis, parapijos steigėjas, po kryžiumi. Vienas. Iš pradžių taip ir buvo – tuščia kalva ir kryžius. Ir vienas ar keli žmonės, kurie pradėjo. Ir iš to kaip viskas gražiai užaugo! Kai turime tą patirtį, tikrai matome, kad Dievas lydėjo tų jaunų žmonių žingsnius. Dabar ta karta, kurią aš mačiau prieš dvidešimt metų besimokančius bendruomeniškumo (nes reikėjo mokytis, niekas savaime neįvyko) jau turi savo šeimas. Bet tuo metu buvo noro, troškimo, buvo aistros, naujumo jausmo. Ir Dievo Dvasia turėjo ką veikti ir kur pūsti. Gavę ženklą, patirtį ir paskui ją labai branginame. O ir žinome, kad niekas taip lengvai nesibaigia ir Dievas taip lengvai nepasitraukia. Kad ir kas galėtų įvykti. Tai gyvenkite, būkite, būkite toliau! Dalinkitės tuo, ką išmokote, ypatingai tie, kurie galite. Yra dalis žmonių, kurie kažko ypatingo neįstengia, kurie tik ateina, tai lai toliau dalyvauja ir palaiko. Tiems, kas jau imasi kažkokių atsakomybių, tai nesiliaukime dirbę, statę ir kūrę. Ir tai, kad yra laikraštis ar kažkoks noras kalbėti, prabilti, irgi gali tapti prielaida gyvumui, tad būkime! Būti visada yra tam tikra rizika, kaip dabar sako, iššūkis. Būti visuomet yra ne tik gera, gražu, bet ir tam tikra ateitis, kurios negali iš anksto nuspėti, bet gali pasitikėti, kad ji yra Dievo palaiminta, globojama ir susieta su Jo malonėmis, dovanomis ir pažadais, kuriuos girdime.

Kalbino Rima, administratorė / parapijos jaunimo koordinatorė

Dienos centras „Vaikai - Vaikams“: pagalba sunkumus išgyvenantiems vaikams nuo 7 iki 12 metų ir jų tėvams.

Jausti akimirką

Buvimas nėra pastovus dalykas, todėl yra gana sudėtinga šį kismą apibūdinti kalba, jį pajausti ar užfiksuoti. (nebent turime aiškiai apsibrėžę kriterijus, pagal kuriuos matuojame, kaip mums būnasi vienur ar kitur, vienaip ar kitaip). Keista, bet dažnai reikia sustoti, pabūti kažkame statiškame, je norime reflektuoti šį pabuvimą, atsakyti į dažnai sau užduodamus klausimus: kodėl aš čia, ar aš noriu čia būti ir kt.? Atsakymai į šiuos klausimus mums būna tarsi kelio ženklai, nurodantys ar einame teisingu keliu arba prabylantys apie tai, kad atėjo laikas kažką keisti.

Buvimas yra subjektyvus patyrimas. Nors dažniausiai esame dinamikoje su kitais subjektais ir objektais, didžiąja dalimi mes patys kuriame tai, kaip būname su savimi ir kitais, visi norime būti laimingi. Tik tas laimės pojūtis ir jo įsivaizdavimas yra individualus matas, kiekvienas turime teisę į savo laimės apibrėžimą sudėti sau aktualius, trokštamus dalykus.

Ir nors paprastai mes įpratę ieškoti gilesnės prasmės, kartais labai sveika išsilaisvinti iš įvairių paaiškinimų paieškos, leidžiant sau tiesiog pabūti. Paprastai pabūti! Pabūti kaip vaikai! Kodėl? Nes jie sugeba nenarplioti sudėtingų prasmės voratinklių. Jie geba labai taikliai išspręsti prasmės rebusą, tiksliai įvardinant didžiuosius prasmingo buvimo atsakymus. O suaugusieji vėl „lieka ant ledo“, ieškodami gilaus paaiškinimo, kaip jie vėl nesusiprotėjo įvardinti paprasčiausių ir akivaizdžiausių buvimo tiesų.

Norėdami įrodyti, kad paprastuose vaikų atsakymuose ir glūdi didžiausias prasmės paaiškinimas, dalinamės su Jumis keliomis vaikų mintimis, kas jiems yra buvimas dienos centre:

- *Būti dienos centre man reiškia su kažkuo susidraugauti. O tai reiškia, kad galiu su kažkuo pažaisti.*
- *Buvimas dienos centre yra tai, kad galiu ateiti čia iš mokyklos ir namuose nebūti apie šešias valandas, o tai reiškia, kad galiu pabūti su draugais.*
- *Būti dienos centre – tai pasimėtyti sėdmaišiais!*
- *Pabūti dienos centre yra tai, kai supykus savo pyktį gali išleisti paspardydamas minkštą fotelį.*
- *Būti dienos centre – tai padėti kitiems vaikams ir vadovams.*

Tuomet ir supranti, kad *būti* reiškia patirti džiaugsmą, kai išpakuodamas padovanotą staliuką surandi putplasčio, kuris staiga pavirsta sniegu, kuris pabyra po visą dienos centrą. Besimaudydamas baltuose putplasčio gabalėliuose ir vaikų juoke supranti, kad būti – tai pajausti akimirką!

Justina, socialinė darbuotoja

„Tramplinas“ ir „Tranzitas“: pagalba sunkumus išgyvenantiems 13-18 metų vaikinams ir merginoms bei jų šeimoms.

Mokytis iš gatvės ar mokyti gatvę? Gatvės pedagogika – kitoks darbo gatvėje modelis

„Mes esame tie, kurie moko gatvę,“ – taip prisistato gatvės darbuotojai iš Lenkijos, kuriuos mes (darbo su jaunimu gatvėje *Sofkė* darbuotojai) aplankėme vizito Varšuvoje metu. Šis vizitas praplėtė mūsų suvokimą apie gatvės darbą su vaikais ir jaunimu, nes pamatėme ir išbandėme kitą darbo gatvėje koncepciją, kurią šiek tiek pristatysime.

Lenkijoje iš arčiau susipažinome su dviem organizacijomis, tačiau šiame straipsnyje kalbėsime tik apie vieną – GPAS (Grupa Pedagogiki i Animacji Spolecznej Praga Polnoc), ji dirba remdamasi prancūzų sukurtu darbo gatvėje modeliu, kuris skiriasi nuo mūsų programos *Sofkė*. GPAS yra įsikūrusi labai specifinėje Varšuvos miesto dalyje – Praga ragone. Pirmoji asociacija išgirdus šį pavadinimą buvo ta, kad jis šiek tiek primena žodį „pragaras“. Iš tiesų šis rajonas nėra toks baisus, tačiau turi labai savitą atmosferą ir architektūrą. Praga – tai rajonas, kuris nebuvo sugriautas Antrojo pasaulinio karo metu, tačiau nebuvo ir atrestauruotas. Dideli apleisti pastatai, mažai žalumos, žaidimų aikštelių stoka, gatvės meno nuotrupos, ilgos gatvės ir niūroka aplinka. Ši miesto dalis yra arti miesto centrinės aikštės, tačiau žmonės, kurie ten gyvena, patiria didžiausią socialinę atskirtį. Dabar šis rajonas tampa populiarus, nes ten persikėlė nemažai menininkų, atsirado metro, įsikūrė naktiniai klubai, tačiau vis tiek ten yra daug socialinių problemų, ypač alkoholizmo. Šis rajonas mums šiek tiek priminė Užupį Vilniuje, tik ten pastatai penkis kartus didesni. Rajono savitumas padiktuoja ir problemas. Gatvėse labai daug vaikų ir jaunuolių iš socialiai pažeistų šeimų, jie patiria nepriežiūrą namie, neturi kur turiningai leisti laisvalaikį, tiesiog būna ir auga gatvėje. Jie dažnai išvežami į specialias mokyklas, nes kelia sunkumų mokytojams, jie išmetami iš dienos centrų, jaunimo organizacijų, nes negeba laikytis taisyklių, jie yra atstumiami visuomenėje, nes nemoka prisitaikyti prie egzistuojančių bendravimo ir elgesio normų, jie atrodo įtartini ir nepatikimi. Tokie vaikai yra palikti rūpintis pačiais savimi, dažnai jaučiasi sutrikę, nepasitikintys, įtarūs, alkani, pikti.

GPAS organizacijos tikslas yra padėti tokiems vaikams ir jaunuoliams. Pati organizacijos veikla vykdoma tik gatvėje. Yra šeši darbuotojai (gatvės pedagogai), kurie suformuoja 5 – 7 vaikų grupę dažniausiai nuo 10 iki 14 metų ir susitinka su ja ne mažiau nei tris kartus per savaitę. Mums šiek tiek priminė dienos centrą, kuris vyksta visada tik gatvėje, tačiau vaikams, darbuotojų laikysena ir taisyklės skiriasi. Darbuotojai nemoralizuoja vaikų net jei jie rūko, šiukšlina ar keikiasi, ypač santykio pradžioje. Jie fiziškai daug laiko leidžia gatvėje su vaikais ir siekia užmegzti draugišką pasitikėjimu ir bendradarbiavimu paremtą santykį, kurio trūksta namie ir mokykloje. Po to su savo grupe organizuoja arba dalyvauja įvairiose sporto, gatvės meno, kultūros, fotografijos veiklose per kurias vaikai gali lavinti gyvenimo ir socialinius įgūdžius. Darbuotojai siekia, kad vaikai nepakliūtų į globos namus ar specialias mokyklas. Jie stengiasi, kad vaikai pažintų juos supantį pasaulį, išmoktų naujų dalykų, taptų labiau pasitikintys savimi bei kitais ir būtų pasiruošę po dvejų metų integruotis į struktūruotesnes veiklas. Jie nekontroliuoja jų, kaip turėtų elgtis visuomenėje, tačiau išbūna iki galo konfliktinėse situacijose, pavyzdžiui, kai jie mėto spragėsius kino salėje ir yra išmetami, tuomet kalbasi apie tai, kas atsitiko ir stengiasi, kad vaikai patys pradėtų save valdyti.

Be to, ši organizacija turi ir mobilią mokyklą – specialiai sukonstruotą įrankį darbui su vaikais. Tai didelė dėžė ant ratų su įvairiais edukaciniais žaidimais, kurie tampa traukos centru vaikams ir jaunuoliams. Tai vadinama gatvės animacija – kai darbuotojai ar savanoriai gatvėje organizuoja įvairias laisvalaikio veiklas. Mūsų darbuotojų komanda taip pat keletą dienų dirbo su mobilia mokykla. Pamatėme, kad toks įrankis puikiai veikia, ypač vietose, kur nėra jokių žaidimo aikštelių.

Galiausiai norėtųsi pasakyti, kad darbas gatvėje yra mainai. Niekas nenori būti mokomas, kaip reikia gyventi. Pagarba kitokiam žmogaus pasirinkimui, įsiklausymas, bendradarbiavimas – tai yra raktas į bendrą patirtį kartu, kuri pati savaime daug ko išmoko tiek vaiką ar jaunuolį, tiek patį gatvės darbuotoją.

Giedrė, gatvės darbuotoja

„Atvira bendruomenė“: integracinė socialinė pagalba žmonėms su proto ir kompleksine negalia bei jų šeimoms.

Dievas žinojo, kuo mums geriausiai būti

Išgirdus šiuos Remigijaus žodžius iš pat pradžių man norėjosi ne jiems pritarti ar garsiai suabejoti, bet troškau neskubėti, juose pabūti ir juos pajusti taip, kaip jaučiame vėjo dvelksmą ant savo skruostų, nukritusius lapus po kojomis, ką tik išlukštentus kaštonus šąlančiuose delnuose. Man tie žodžiai jaukūs. Tikiu, kad kiekvienas galime prisiminti, kaip su kitu žmogumi kūrėme jaukumą: galbūt apsikabinome ilgai nesimačius, tiesėme vienas kitam arbatos puodelius, klausėmės atidžiai, nepertraukinėdami. Dažnai ir meldžiame Dievo suteikti mums artumo, šilumos, darnos, nes tai padeda mums būti laimingais.

Bet Dievas tikriausiai žino, ir kada mums būti negera. Nors Remigijui atrodo, kad buvimas žmogumi – tai Dievo dovana, Inga nesijaučia, kad būtų apdovanota. Arba nesijautė tą dieną, kai mes visi susėdę aplink stalą kalbėjome apie buvimą. Inga prisipažino, kad jai labiau patiktų gyventi vandenyje kaip undinėlei. Ingai pritarė Martynas: jis būtų ungurys, bet ne bet koks, o kalbantis, nes jei jį pagautų, tada jis galėtų paprašyti: „Paleiskite“. Jie kalbėjo rimtai ir man buvo liūdna girdint, kad neįdomu būti žmogumi, jų žodžiais tariant, „nekas“. Mes nustebtumėme, o gal net nudžiugtumėme, jei susidurtumėme su undinėle ar kalbančiu unguriu (būtų apie ką pasigirti savo artimiesiems ar draugams), bet ką dažniausiai pajuntame, kai sutinkame kitą žmogų, ypač nepažįstamąjį?

Andrius mūsų pokalbio metu susimąstė, kaip jis galėtų padėti pabėgėliams. Martynas nepamaitintų, vytų šalyn. O kiti kalbėjo, kad jei pabėgėliai irgi yra Dievo dovana, tai juos būtina pamaitinti. Aneta teigė, kad ji tikrai padėtų, nes pati yra patyrusi, ką reiškia būti be nieko, be stogo ir valgio, o jai tada padėjo seniūnijos darbuotojos, pas kurias ji leisdavo visas savo dienas. Dabar mes džiaugiamės dėl Anetos, kad ji gyvena jaukiuose ir šiltuose Betzatos namuose, turi savo bendruomenę, kuriai ji rūpi. Rolandas susirūpino, kaip galėtumėme padėti vienišiems žmonėms. Jam atrodo, kad vienišumas kyla iš sielos skurdumo. O gal mes nuskustame iš vienišumo, nes patys senkame be kitų meilės, o išsekę neturime, ką pasiūlyti kitiems?

Kita vertus, Rolandas ilgisi vienumos patirties. Dažnai negalią turintys žmonės yra ypatingai priklausomi nuo kitų. Romas irgi su ilgesiu prisiminė tuos laikus, kai dar jautėsi pajėgus ir pats vienas galėjo išsiruošti pasivaikščioti arba atvažiuoti į mūsų centrą. Dabar jam reikia pagalbos. Rolandas mano, kad jei sugebi dalykus daryti pats, tai ir gali pasirinkti pabūti vienas bei būti taip, kaip norisi pačiam.

Kai paklausiau mūsų žmonių, o ką reiškią „būti savimi“, tai atsakymo nesulaukiau, gal todėl, kad tikriausiai jie visada būna tik taip. Kartais net susipykstame, kai man atrodo, jog galvojame tik apie save. Bet gal aš klystu: ar tikrai buvimas savimi yra galvojimas tik apie save? O gal kaip tik – žmonės, kurie yra taikoje su savimi, tos taikos siekia ir santykiuose su kitais? Tikiu, kad Dievas, kurdamas mus, svajojo apie taikias būtybes, kurios nors ir būdamos skirtingos, augindamos skirtingus vidinius medžius, mielai dalinasi savo vaisiais ir drąsiai ragauja kitų. Ką kiekvienas iš mūsų galėtumėte užauginti savyje, kas maitintų, taptų užuovėja ar šiaip džiugintų, nes gražu?

Mes šią vasarą toliau puoselėjome savo draugystę. Mūsų žmonėms labiausiai patinka būti su draugais, nes, jų žodžiais tariant, be draugų liūdna. Stovyklų metu galėjome džiaugtis kitokiu nei įprasta buvimu: miegoti palapinėse, kartu pusryčiauti, žygiuoti kaimo vieškeliais ar po miškus, kupinus mėlynių, prie ežero džiaugtis tyla, o sutemus susėsti prie laužo dainuoti ar tiesiog pakėlus akis stebėti žvaigždes, gal net joms patikėti didžiausią troškimą. Aš pati trokštu patikėti Remigijaus žodžiais, kad Dievas žinojo, kuo man geriausiai būti, ir visomis išgalėmis man padeda kurti tą buvimą. Gal tik svarbu mums patiems suvokti, kaip mes norime būti: vieni ar su kitais, abejingi kitų rūpesčiams ar ne, galintys patys susitvarkyti ar ne, besidžiaugiantys savo gyvenimu ar ne? Nes jei būti nejauku, nemiela ir vieniša, gal nesusitaikome, ieškome, kalbamės? Tikiu, kad tik taip galime tapti geriausiais draugais ir sau, ir kitiems, ir Dievui. Jis tą jau žino.

Laura, socialinė darbuotoja

Tarptautiniai jaunimo su negalia mainai Vindeikiuose

Šių metų rugpjūčio 16 – 24 dienomis nupjauta žole kvepiančiame Vindeikių kaime įvyko tarptautiniai jaunimo su negalia mainai, remiami *Erasmus+* programos. Be mūsų lietuvaičių grupės juose dar dalyvavo draugai iš Vokietijos bei Lenkijos. Šie jaunimo mainai – vienas iš mūsų ilgalaikio bendradarbiavimo, kuris tęsiasi jau nuo 2010 metų, pavyzdžių.

Jau daugiau nei penkerius metus kartą ar net du per metus mes susitinkame vienoje ar kitoje šalyje, būname, gyvename, draugaujame, rūpinamės vieni kitais, mokomės vieni iš kitų ir augame kartu, kuriame bei dalinamės savo kūryba.

Visus projekto partnerius vienija darbas su žmogumi, turinčiu negalią, noras padėti tam žmogui atrasti savo vietą, pamatyti savo gebėjimus, pripažinti savo trūkumus bei išmokti su jais gyventi, pamatyti savo talentus bei panaudoti juos kasdieniniame gyvenime.

Šio projekto tikslas – teatro terapijos pagalba padėti žmogui su negalia atrasti savo kūrybinius, vaidybinius gebėjimus, suprasti, kaip juos galima pritaikyti savo kasdienybėje, galbūt parodyti, ką dar galima daryti gyvenime.

Kartu buvome, gyvenome, dalijomės, džiaugėmės, pykomės bei taikėmės, gaminome valgyti ir valgėme, keliavome, prisilietėme, išdrįsome, pabandėme ir kūrėme ilgiau nei savaitę. Gyvendami ir kurdami kartu pažinome vienas kitą geriau, susidraugavome, išmokome reikšti savo norus, jausmus bei emocijas. Atradome, kad teatras ir scena suteikia daugybę galimybių išreikšti, parodyti save, atskleisti tą asmenybės pusę, kurią net neįsivaizdavome turintys. Būdami ant scenos išdrįsome – pirmiausia užlipti, pastovėti kampe ir nieko nedaryti, vėliau pajudėti, padainuoti, gal net pašokti, nusišypsoti, papasakoti istoriją – iš pradžių sau, o paskui ir žiūrovui. Atradome, kad ant scenos galime būti bet kuo – galime akimirkai tapti tuo, kuo jau seniai svajojome.

Iš pradžių buvo baisu – daug žmonių, daug kalbų, daug norų bei pageidavimų, daug nesusipratimų, nesusikalbėjimo, nuovargio ar net pykčio. Namai toli, nėra įprastos rutinos, daug naujovių, kitokių taisyklių, reikia taikytis, būti su kitais. Lengviau buvo šaukti, reikalauti nei prašyti, patylėti, išgirsti kitą.

Bet prabėgus vos keletui dienų pradėjo dėtis stebuklai. Tarsi užsidėjome akinius ir pastebėjome esantį šalia. Tarsi įsijungėme klausos aparatą ir išgirdome, kad šalia esantis, nors ir kalba kita kalba, bet moka save išreikšti ir be žodžių. Atradome, kad šalia esantis yra įdomus, traukiantis, mokantis žaisti, norintis džiaugtis kartu su mumis. Atradome, kad net ir be kalbos kartu galime nuveikti daugybę dalykų – juk sutepti sumuštinius pusryčiams galima ir be žodžių, juk žaisti su kamuoliu galima tiesiog šūkaujant paprasčiausius garsus, juk visiems aišku, kad negalinčiam ryte pramerkti akių draugui galbūt tereikia kavos puodelio...

O tada jau atsirado nuostabus jausmas – pasidarė gera tiesiog būti kartu. Kartu prabusti ankstyvą rytą, skubėti į virtuvę ir ruošti pusryčius. Kartu pusryčiauti, dalintis sapnais ir kitais nakties nutikimais, kartu prasimankštinti, kurti mažytes spektaklio dėliones, vėliau parodyti jas kitiems, o dar vėliau sujungti jas visas į ištisą

-->

-->

vaidinimą, kartu po ilgos, pilnos įspūdžių dienos vakaroti prie laužo, mokyti ir mokytis naujų dainų, žaidimų ar šokių.

Net ir miegoti nesinorėdavo, nes kaip pasakytų jaunimas – „vežė buvimas kartu“.

O buvimo būta įvairaus. Iš pradžių buvimas šalia – šalia nepažįstamo, šalia užsieniečio, šalia neįgalaus. Vėliau tai tapo buvimu kartu. Po to tie, kurie be negalios, dalinosi, koks nepakartojamas buvo buvimas su tais kitais, su negalia. Kaip iš pradžių buvo nedrąsu, nejauku, o paskui gera, jauku, smagu. Kaip vėliau tas buvimas padėjo atrasti kažką naujo apie save ir kitus, kaip padėjo išdrįsti, peržengti savo ribas, prisiliesti prie kitokio žmogaus.

Atrodo, kad galėčiau rašyti ir rašyti apie išgyventą buvimo kartu džiaugsmą ir atradimus. Neužtektų nei puslapių, nei žodžių tam buvimui išreikšti. Tai baigiant norisi pasakyti, kad toks buvimas suteikė sparnus svajoti apie ateitį, apie bendrus projektus. Šis projektas suteikė galimybę atrasti tiesiog buvimo kartu džiaugsmą, mėgautis draugija ir galvoti, kaip pasimatyti ateityje.

Erasmus+

Kristina, psichologė

Mokymai mūsų parapijos namų salėje

Rugsėjo 3 – 4 dienomis *Atvira bendruomenė*, priimanti žmones ir šeimas su proto negalia, surengė mokymus tėvams tema „Mano vaikas su proto negalia ir jo seksualumas“ ir socialiniams darbuotojams bei pedagogams tema „Žmonių su proto negalia seksualumas“.

Norėčiau pradėti ne nuo temos pristatymo ar nuo pasakojimo, bet nuo pasidalinimo, kodėl man atrodė labai reikšmingi šie vykę mokymai. Tai todėl, kad Edukologijos Universiteto dėka susipažinome su geru šios srities specialistu dr. Remigijumi Kijak, Krokuvos Pedagoginio universiteto dėstytoju ir moksliniu ekspertu bei tyrėju. Taigi rimtas mokslininkas ir krikščionis atvyko į mūsų parapijos namus ir vedė mokymus žmonių su proto negalia seksualumo tema.

Šie mokymai vyko prie bažnyčios, mūsų parapijos namų salėje, tai man kalba, jog bažnyčios socialinis mokymas yra jautrus aktualioms socialinėms temoms ir gali pakviesti į diskusiją šia tema socialinės srities specialistus iš visos Lietuvos. Mokymuose dalyvavo apie 20 tėvų, auginančių vaikus su proto negalia, ir apie 60 socialinės srtities darbuotojų ne tik iš beveik visų Vilniaus miesto socialinių centrų, teikiančių įvairias paslaugas žmonėms su proto negalia, bet ir iš Suvalkijos, Kauno, Panevėžio, Kupiškio, Kėdainių, Nemenčinės globos įstaigų. Taigi galėjome liudyti, atverdami parapijos namų duris, jog bažnyčia kalba aktualiomis socialinėmis temomis.

Svabu ir tai, jog seksualumo tema – ypatingai nepatogi tema viešam kalbėjimui, tema, apie kurią kalbėti mums labai trūksta gilaus ir atsakingo žvilgsnio. Tai kartu labai jautri tema, nes savyje talpina paties giliausio žmonių tarpusavio galimo santykio temą, santykio, kuris kiekvieną paliečia ir jaudina psichologiškai arba fiziologiškai. O juo labiau, kai paskutiniu metu žiniasklaidos ilgo ir ne visada jautraus bei suprantingo liežuvio dėka nuskamba kai kurie skandalai iš Lietuvos globos įstaigų būtent seksualumo tema.

Seksualumo tema tarp krikščionių dar vis turi ir gėdingumo atspalvį arba bent jau visuomenėje tvyro tokia nuostata, o štai šie suorganizuoti mokymai tarsi sugriovė mitą, sakydami, jog mums, tikintiesiems, seksualumo tema rūpi ir mes apie ją kalbame ir kviečiame diskutuoti visus. Ir man asmeniškai labai rūpi. Galvoju, jei Dievas mus sukūrė ir padovanojo šį jausmą arba fiziologinį ilgesį, tai jis tikrai turėjo tikslą ir turi paaiškinimą, kodėl taip mus sukūrė ir kodėl lygiai taip pat sukūrė žmones su proto negalia.

Inesa, socialinė darbuotoja

Šeimų stovykla „Pašvęsti gyvenimą... Kaip?“

Šeimos pagalbos centras - įvairiapusė pagalba šeimoms.

Šlovė Viešpačiui, kuris žmogų pašaukė į gyvenimą ir jo širdyje įrašė didžiulį troškimą BŪTI.

Gilioje bendrystėje su Dievu ir vienas su kitu pabūti šią vasarą visą savaitę turėjo galimybę 282 mūsų parapijos šeimų stovyklos dalyviai – tiek suaugusieji, tiek vaikai. Ir aš mačiau, kad net ir kūdikėliai jauste juto besiilsinčių ir besidžiaugiančių tėvelių širdžių dūžius. O ką jau bekalbėti apie susiglaudusias sutuoktinių poras tuo metu, kai visos rankos laisvos! Juk vaikučiai – saugiose savanorių rankose.

Šių metų vasaros stovyklos tema: „Pašvęsti gyvenimą... Kaip?”. Kam gyvenimą pašvęsti mums, katalikams, lyg ir nekyla klausimų. Bet „kaip”? Įvadą į visos stovyklos temą padarė pabūti su mumis niekada neatsisakantis monsinjoras Žydrūnas Vabuolas, kuris, beje, visai neseniai šventė savo pašaukimo į kunigystę 15 metų sukaktį. Mums, pasauliečiams, labai svarbus savo gyvenimu Evangelijos žinią liudijančių kunigų buvimas tarp mūsų. Panašaus liudijimo sulaukėme ir iš kunigo Algirdo Akelaičio, kuris stovyklos metu mums pasakojo, kaip Dievas save pristato Šv. Rašte, kalbėdamas ne tik „saldybes”, bet ir kai kuriuos išrinktuosius skaistindamas ir jų atsidavimą ypatingai skaudžiu būdu tikrindamas. Istorija apie Jobą ir Koheleto knyga bei kunigo parodytas filmas „Rimtas žmogus” (šiuolaikinė Jobo drama) mus pažadino iš letargo miego: Dievas nori to, ko nori. Į klausimus „Kodėl man?!”, „Už ką man taip?!“ atsakymo nėra. O kunigas Algirdas savo paprastumu (eidamas tiesiog pašokdavo nuo žemės) ir užkrečiamu entuziazmu bei laimingumu irgi mums liudijo apie tai, kaip iš tiesų įmanoma net mūsų laikais būti dvasios vargdieniu. Pokalbiai ir išpažintys pas jį ne vieną sutvirtino tikėjime, o kai kuriems net tapo pradžių pradžia, žengiant pirmuosius žingsnius gilaus susitikimo su Dievu link. Aš net pagalvojau, kad taip „atsiplėšti” nuo žemės gali tik tyros širdies žmonės, ir kad „palaiminti tyraširdžiai” labai tinka kunigui Algirdui.

Kadangi šiuos metus Bažnyčia yra paskelbusi Pašvęstojo gyvenimo metais, pakvietėme į stovyklą sesutę Rozaną, Aušros vartų M. Marijos ir Šv. Teresėlės bendruomenės vyresniąją, kuri mus supažindino su karmelitišku dvasingumu. Jos dėka galėjome vieni už kitus melstis užtarimo malda. Tai buvo visiškai nauja ir kai kuriems iš mūsų tikrai sukrečianti patirtis. Šv. Dvasia tikrų tikriausiai sklandė mūsų tarpe ir išliejo gausybę malonių tiek užtarėjams, tiek tiems, kas prašė šios maldos. Didelis gėris taip pat buvo dieną ir net naktį pabūti vienumoje su Esančiuoju mūsų Adoracijos kambarėlyje. Širdyje pašlovinti ir padėkoti Jam už tai, kad esame Bažnyčia, vedama paties Jėzaus.

Tikra dovana visai stovyklai buvo šeima iš Kauno – Vaidilė ir Dainius Šumskai. Jie mums pristatė dvi šventąsias šeimas: Šv. Teresėlės tėvelius Zeliją ir Liudviką Martenus, kurie šį rudenį bus skelbiami šventaisiais, ir kitą šeimą, XXI amžiaus šventąją Gianna Beretta Molla ir jos vyrą Petro Molla. 1994 m. Popiežius Jonas Paulius II paskelbė šią moterį palaimintąja, o 2004 m. – šventąja. Jos gyvenimo istorija yra tikrasis, pilnas atsidavimo savo šeimos pašaukimui išpildymas, radikalus savo gyvybės paaukojimas vardan kitų. Matėme filmuotą medžiagą apie Giannos ir Petro meilės istoriją, girdėjome jos vyro, dukters liudijimus, buvo skaitomi jų meilės laiškai. Istorijos iš tiesų buvo labai jaudinančios, įkvepiančios ir viltingos – Bažnyčia pripažįsta, kad tapti

-->

--->

šventaisiais galima ir šeimoje. Stebėjau mūsų stovyklos šeimas ir mačiau, kiek čia yra potencialių šventųjų, kurie tyliai ramiai triūsia atsakingoje meilės tarnystėje ir yra ištikimi savajam pašaukimui. Begalinis atsidavimas šeimai, išmintinga meilė, įkvepiantis darbštumas ir net pasiaukojimas būdingi daugeliui mūsų bendruomenės šeimų, o laikas, nugyventas kartu (tarkim, 40 metų) daro jas išskirtinai tvarias bet kokiems mados vėjams. Būtent tokios mūsų bendruomenės šeimos, Felikso ir Teresės Staišiūnų, liudijimą mes ir girdėjome stovykloje. Jų meilės istorija, pagarba vienas kitam, būrelis anūkų – tikras įkvėpimas ir padrąsinimas jaunoms šeimoms.

O kiek įvairių dalykų ir naujovių mes patyrėme laisvu nuo konferencijų metu galima pasiskaityti mūsų internetiniame puslapyje www.matulaiciospc.org.

Stovyklos yra ir ta vieta, kur turime unikalią galimybę ilgesnį laiką pabūti su senais bičiuliais, žmonėmis, su kuriais kasdienybėje tik prasilenkiame. Pabūti visaip: tyloje ir šokio ritme, maldoje ir pokalbyje, apsikabinus iš džiaugsmo ir giliam liūdesy ar atjautoje. Čia gimsta ir naujos pažintys, ir naujos draugystės ne tik tėvelių, bet ir savanorių bei vaikų tarpe. Vienas tėvelis, kurį su 2 vaikučiais pirmąkart pakvietėme tik savaitgaliui, nes stovykloje nebuvo vietų, maloniai nustebęs ir susijaudinęs pakartojo savo vaikų žodžius: „Tėveli, o kitais metais mes galėsime čia atvažiuoti?“.

Petras ir sako Jėzui: „Rabi, gera mums čia būti. Pastatykime tris palapines... Mk 9, 5. Kaip ir kasmet nesinorėjo skirtis ir išvažiuoti iš šios stovyklos, kuri jau kelinti metai iš eilės mums yra kaip Taboro kalnas. Esame dėkingi Lietuvių Katalikų Religinei Šalpai, privačios ligoninės ir poliklinikos „Kardiolita” kolektyvui, Lietuvos automobilių kelių direkcijai, Pal. J. Matulaičio parapijai už galimybę tokiu būdu pabūti su Dievu ir visiems drauge, už suteiktą paramą, organizuojant šią stovyklą.

Nijolė, šeimų konsultantė

Padėk kitiems padėti! Savanorystė augina!

Pal. J. Matulaičio parapijoje startavo naujas projektas „Savanorystė augina“, kuriuo siekiama įtraukti skirtingo amžiaus parapijiečius į savanorišką veiklą įvairiose parapijos socialinėse ir šeimų švietimo srityse: vaikų dienos centruose, paauglių ir jaunimo programose, vaikų darželyje, suaugusių proto negalią turinčių žmonių dienos centre ir kitur.

Tikime, kad savanoriauti gali kiekvienas, nepaisant žmogaus amžiaus, išsilavinimo, šeimyninės padėties ar kitų veiksnių. Manome, jog savanoriškas darbas ne tik padeda šalia esantiems, įvairius sunkumus patiriantiems žmonėms, bet ir „augina“ pačius savanorius – padeda jaustis bendruomenės dalimi, tapti aktyvesniais ir sąmoningesniais visuomenės nariais, ugdo įvairius įgūdžius.

Prie projekto galima prisidėti dviem būdais: paremiant projektą aukojimo portale www.aukok.lt arba ateinant (ar paraginant ateiti kitus) savanoriauti. Šiuo metu kviečiame žmones jungtis į tarnystę:

- parapijos darželyje,
- vaikų dienos centruose,
- paauglių ir jaunuolių programose,
- dienos užimtumo grupėse bei savaitgalio laisvalaikio klubuose proto negalią turintiems žmonėms.

Daugiau informacijos ir registracija:
El. paštas: savanoriai.matulaitis@gmail.com
Tel. nr.: 8 5 2461772
8 659 05051

Choristų išvyka į Šiluvą

Ankstus rugsėjo 12 – osios rytas. Pučia šaltas vėjas, apsiniaukę. Prie Pal. Jurgio Matulaičio parapijos namų su plačiomis šypsenomis veiduose būriuojasi choristai. Vėjas bando išsklaidyti virpantį jaudulį. Juk važiuosime pas mūsų Motiną – Mergelę Mariją! Važiuosime pabūti, švęsti Jos gimimo dieną! Važiuosime giedoti jungtiniame chore Šiluvoje!

Piligriminė – koncertinė kelionė su malda neprailgo. Pro Kauną, Raseinius ir per Dubysą vingiuotais keliais atvykome į Šiluvą. Supratome, šiandien visi keliai veda į šią šventą vietą. Vos atvykę pasijutome laukiami. Iš mažesnių ir didesnių miestelių jungėsi chorai. Atvyko Kybartų, Kazlų Rūdos, Kauno arkikatedros ir VDU chorai. Laukėme repeticijos. Girdėjosi kalbų ir giesmių kakofonija... Jungtinio choro vadovė Vita Liaudanskaitė – Vaitkevičienė žengė į vidurį ir giesmės suskambėjo.

Prieš šv. Mišias debesys prasisklaidė, nes tik saulėtame danguje gali skambėti giesmės žodžiai „Skaisčioji Mergele garsios Šiluvos, nušvietus padangę visos Lietuvos“. Po saulėtu dangumi Šiluvos širdyje šv. Mišiose giedojome jungtiniame chore. Buvimas kartu su visais įkvėpė ir pakėlė ne tik balsus, bet ir širdis iki dangaus. Jautėme, kad visi esame vienos Motinos vaikai.

Namo grįžome su giesmėmis ir net nepastebėjome, kaip pro parapijos socialinių ir šeimų pastoracinių veiklų naujojo autobusiuko langus pralėkė rudenėjančios Lietuvos vaizdai. Bet tikrai visi, važiavę šalia, pastebėjo spindinčius, pilnus šypsenų mūsų veidus. Tą gerąją dvasią ir pilnas gerumo širdis sekmadienį giedodami Sumos mišiose dalinome bendruomenei.

Šia piligrimine – koncertine kelione pradėjome naująjį Pal. Jurgio Matulaičio bažnyčios choro sezoną. Jei norite pilnų širdžių ir plačių šypsenų, kviečiame tapti choro nariu. Mums smagu būti kartu!

Norintys prisijungti rašykite el. paštu velickaite.indre@gmail.com.

Kristina, parapijos choristė

Metų renginių planas

2015 metai	
Spalio 11 d.	Veiklų sezono atidarymo šventė
Spalio 16 – 17 d.	„Maisto banko“ akcija
Lapkričio mėn.	Santuokos konferencija
Gruodžio 5 d.	Advento vakaras parapijoje
Gruodžio mėn. pradžioje	Savanorių šventė
Gruodžio mėn. pabaigoje	Šventė senjorams
2016 metai	
Sausio mėn.	Pal. Jurgio Matulaičio šventė
Sausio 22 – 24 d.	Rekolekcijos socialinių veiklų darbuotojams
Kovo mėn.	„Maisto banko“ akcija
Gegužės 15 d.	Sekminių šventė (organizuoja *Atvira bendruomenė*)
Rugpjūčio 24 – 25 d.	Socialinių veiklų darbuotojų dienos

Keliaujanti link savęs

Turiu užduotį pakalbinti Editą. Nepaprastą užduotį, nes nieko iki šiol dar nesu kalbinusi „Matulaičio respublikoje“. Su Edita kartu darbuojamės Pal. J. Matulaičio šeimos pagalbos centre, esame nedidelio katalikiško darželio, įsikūrusio jau prieš 8 – erius metus, auklėtojos. Dirbame kartu, esame kolegės, bendrakeleivės nuo pat pradžių. Apie įvairias pradžias, kelionę link vaikų ir su vaikais, apie kitus kelius su Edita kalbėjomės vieną ramų rudens vakarą Vilniaus senamiestyje.

Ką tau reišia būti Platkevičiūte? Iki pačios savęs mano kelias nebuvo trumpas. Esu Platkevičiūtė, turiu vyresnę seserį – taip pat Platkevičiūtę, tik Vaidą. Ilgą laiką aš buvau tiesiog „čia Vaidos sesė“. Net mokykloje, kai mano sesė Vaida jau studijavo, mane supainiodavo su ja, paklausdavo: „kaip tau studijos?“ (Iš tiesų Vaida su Edita yra labai kažkuo panašios – aut. past.). Man reikėjo nuo sesės atsiskirti. Kaip vaikui dažnai reikia nuo mamos, nuo tėčio atsiskirti, taip man reikėjo nuo sesės. Kažkada kai į Pasaulio Jaunimo dienas – svarbią man kelionę – sesė su Matulaičio jaunimu siūlė važiuoti, jau tada labai nenorėjau, nors geras reikalas, rodos, buvo. Sakiau: „ Čia tavo chebra, ne mano“. Kiek pamenu, čia ir buvo toks pirmas mano prisilietimas prie šitos respublikos, prie Matulaičio žmonių. O tada, pamenu, maištavau, bet prisiliečiau, išvažiavau. Ir vėliau vėl tos pačios sesės kvietimas: „Ateik į Matulaičio darželį pasavanoriauti“. Ir vėl, jos pasiūlymas. Sakiau: „Ne visi keliai į Romą eina per Matulaitį“. Bet atėjau. Lyg ir sesės, o gal ir savo noru. Prieš aštuonerius metus spalį pradėjau savo kelionę su darželiu.

Ką tau reiškia tie 8 – eri metai su Matulaičio žmonėmis, su sese, su darželiu? Pradžioje ilgai, gal kokius 3 metus, buvau Vaidos sesė, nors ji kurį laiką nebedirbo, augino dukrytę. Bet po to vieną dieną kažkokiame bendrame renginye mano sesę Vaidą kažkas pristatė: „Čia Editos sesė“, – prisimenu, tąsyk suklusau, nustebau. Mes su sese ilgai buvome tokios artimos, reikėjo surasti, kur Ji, o kur Aš. Darbas Matulaičio centre man padėjo atrasti, kad galime šlietis viena prie kitos, tiesiog tokios abi Platkevičiūtės būti. Ką labiausiai buvimas čia išaugino, – tai vertę, savivertę. Dabar aš matau, kad man nieko niekam nebereikia įrodyti. Kad būti Edita yra gerai!!! Matulaitis, atrodo, priima.

Jautiesi atradusi savo vietą? Na taip! Nesinori kažko keisti. Ir taip viskas keičiasi: vaikai vis nauji ateina, auklėtojos keičiasi, patalpos. Tikrai, man tai yra šaltinis, o ne pelkė, – tas darželis. Mane tai puošia, vaikai puošia. Vienas berniukas Mykolas kažkada pasakė: „Tau, Edita, nereikia kito sijono, mes tave apsikabiname, kaip sijonas “. Gyvas vaikų sijonas.

Ką tau reiškia būti auklėtoja? Vaikai klausia: „ Koks tavo darbas?“ „ Auklėtoja“, – atsakau. Bet ar tai – darbas? Tai – santykio kūrimas. Žinoma, yra buitis, bet didžioji dalis – tai tiesiog būti šalia, bendrauti, kurti santykį. Ir turi būti labai aktyvi, sąmoninga. Dažnai – sunku. Negali su vaikais likti tokia, kokia šiandien atėjai, turi būti pasirengusi priimti kiekvieną, skirtingą vaiką. Su kai kuriais vaikais yra labai lengva, su kitais – sunkiau, sunku. „Kodėl taip? Kodėl man su juo ar ja sunku? Apie ką tai?“ – ilgai nešiojuosi šiuos klausimus. Dažniausiai savyje išgirstu tokį atsakymą: „Tiesiog leisk jiems būti. Mokykis leisti būti. Priimk juos tokius, kokie jie yra.“ Tai – nelengva užduotis. Rugsėjį, rodos, visada geriau sekasi tai daryti nei birželį.

Kas tave tokio priimančio požiūrio į vaikus mokė? Labiausiai to moko patys vaikai, ypač tie – „nepatogūs“. Visą laiką jie meta iššūkį, leidžia suklusti ir įsiklausyti į save pačią. Tas vaikas, kuris dažniausiai daro tai, ko paprašai, tuo metu yra patogus, su juo labai gera, paprasta. Bet kai atsiranda vaiko „ne“...

Ką tau reiškia vaiko „ne“? Aš su ilgesiu ir tokiu džiaugsmu pastebiu, kad tai – augimo momentas, kad jis jau dabar geba pasakyti „ne“. Tai man primena ir mano pačios „ne“ santykiuose, pvz., santykyje su sese. Vaikų „ne“ – tai vienas iš jų įgimtų gebėjimų sakyti, kas jie tokie.

Ką dirbant katalikiškame darželyje, tavo manymu, svarbu vaikams perduoti? Vienintelį dalyką, ką mes turime žinoti apie save – tai, kad aš esu, esu Dievo sukurtas. Tą bandau ir savyje, ir kituose, ir kiekviename vaike pamatyti, pajusti, pačiupinėti, suprasti ir nepamiršti.

O ką tau davė studijos Lietuvos Edukologijos universitete ir įgyta ikimokyklinio ugdymo pedagogės specialybė? Tai buvo įrankis. Rinkdamasi tas studijas tada pirmą kartą savo gyvenime supratau, kad aš to noriu, kad tai padės man dirbti, tokį darbą, kokį aš atradau, kokio noriu. Ir mokiausi, ir pavyko suderinti darbą su mokslais. Augau kaip auklėtoja. Pirmieji darbo darželyje metai buvo žiūrėjimas į mamą Mildą ir mamą Vilmą (pirmąsias darželio auklėtojas). Tai tokia mano profesinė kūdikystė. Klausdavo tada vaikai: „O kur auklėtoja?“ Sakau: „Aš esu auklėtoja“. O jie atsako: „Ne, tu ne auklėtoja, tu Edita“. Kai tu, Milda, išėjai vaikelio auginti ir kitos jau buvo išėjusios, likau viena iš tos darželio pradžios žmonių, supratau ir sakiau sau, kad turiu tą darželio idėją nešti, tikrai negaliu leisti numirti jai, nes ji per gera. Jei tokia Dievo valia, kad turiu būti tas tiltas, tai ir būsiu.

Ką norėtum palinkėti šiuolaikiniams tėvams? Neskaityti šito straipsnio. *(Juokiasi)* Mūsų pati svarbiausia vertė ta, kad esame mylimi Dievo vaikai. Turiu savo kelionėje šalia pagrindinio miesto – vaikų, dar vieną. Savanoriauju ir dalį laisvo laiko praleidžiu su *Tikėjimo ir Šviesos bendruomene*. Man tai dar vienas įrodymas, kad mes absoliučiai kiekvienas – net ir žmogus su negalia, kuris visuomenėje dažnai yra ekonomiškai nenaudingas, nepatrauklus, savotiškai „nepatogus“ – vis dėlto Kūrėjo yra pašauktas būti...

Kalbino Milda, auklėtoja